

Prezidentinė gimnazija

Gimnazijos mokinių seimas kasmet organizuoja rinkimus į GMS prezidentus. Galimybę tapti prezidentu turi tik GMS nariai, kurie atstovauja visoms gimnazijos klasėms. Debatų metu kandidatai ir juos palaikančios grupės, visi debatų dalyviai užduoda vieni kitiems klausimus. Rinkimų dieną turi teisę balsuoti visi gimnazistai ir mokytojai. Prezidentas daug patarimų ir pagalbos sulaukia iš GMS, GMS kuratorės Živilės Jurkšienės, direktorės Irmos Kačinauskienės, direktoriaus pavaduotojos ugdymui Linos Malinauskienės.

Godą: prezidentavimas – vienas iš prasmingiausių mano gyvenimo etapų

Niekada nebūčiau pagalvojęs, kad būsiu ten, kur esu dabar. Niekada negalvočiau, jog man teks užimti tokį svarbų vaidmenį mokykloje ir dirbti su tokia šaunia komanda. 2017–2018 m. m. – mano prezidentavimo metai arba savęs atradimo metai. Tai laikotarpis, per kurį sužinojau, jog dalykai, kurie man atrodė neįmanomi, iš tiesų yra įmanomi.

Kelionė prezidentavimo labirintais prasidėjo trečioje gimnazijos klasėje, kai nedrąsiai pateikiau prašymą dalyvauti GMS prezidento rinkimuose ir juos laimėjau. Tiesą pasakius, net baigiantis prezidentavimui, negalėjau patikėti, kad iš tiesų buvau prezidentė, nemaniau, kad tokia tyli ir drovi mergaitė kaip aš gali tapti ta, kuri ves GMS į priekį ir nuveiks tiek daug šaunių darbų. Tačiau man pavyko ir visas šis laikas prabėgo taip greitai, tiesiog pralėkė akyse nepastebimai.

Tačiau tai vienas iš prasmingiausių mano gyvenimo etapų. Kiekviena mūsų suorganizuota akcija, diena ar renginys – neįkainojama patirtis, nepamirštami prisiminimai. Renginius organizuoti tikrai smagu, bet geriausia dalis – pamatyti rezultatą viso to, ką planavome ir ką įvykdėme. Neslėpsi, kad prezidentaudama susidūriau su įvairiais sunkumais, bet juk be jų būtų taip neįdomu. Net menkiausia įveikta kliūtis mane padarė stipresnę ir mokė, jog net sunkiausiose situacijose reikia neprarasti pozityvumo ir šypsenos, nes juk nėra neįveikiamų dalykų. Taip pat prezidentavimas man padėjo pagerinti komunikavimo ir organizavimo įgūdžius, susirasti naujų draugų, tapti drąsesnei ir užaugti kaip asmenybei.

Džiaugiuosi, kad buvau GMS prezidentė ir dėkoju visiems, kurie man padėjo, nepaliko bėdoje. Dėkoju Živilei Jurkšienei, Linai Malinauskienei ir direktorei Irmai Kačinauskienei už gražų bendradarbiavimą, patarimus ir pagalbą. O dabartiniam prezidentui ir visam Gimnazijos mokinių seimui linkiu bendrystės, puikių idėjų, kantrybės ir sėkmingo darbo, kuriant mokyklą kurioje būtų visiems gera!

Godą Lukoševičiūtė

Paprašėme gimnazijos direktorės pavaduotoją ugdymui Liną Malinauskienę pasidalinti mintimis apie Godą – GMS prezidentę.

Man Godos prezidentavimo metai išliko atminty kaip labai sklandūs ir ramūs: kartais net stebėdavaisi jos vidine ramybe ir sugebėjimu atlikti, mano galva, labai sudėtingus ir ilgo pasiruošimo reikalaujančius darbus greitai ir kokybiškai. Džiaugiausi Godos gebėjimu sutarti su visais – tiek mokiniais, tiek mokytojais, jos taktu ir kantrybe, gebėjimu sutelkti bendriems darbams visą mokyklos bendruomenę. Žinau, kad buvo sunkių akimirklų, bet šaunu, kad ji gebėjo kalbėti ir apie sunkumus bei nesėkmes, išdrįsdavo prašyti pagalbos. Goda, tu buvai puiki prezidentė!

Naujajam GMS prezidentui Andriui svarbiausia – idėjos, komandinis darbas

Gimnazijos pirmokas Andrius Grumadas – GMS naujasis prezidentas, rinkimus laimėjęs triuškinančia balsų persvara. Kalbamės su Andriumi ir GMS kuratore Živile Jurkšiene.

GMS prezidentas Andrius yra skautas, groja armonika ir Prienų rajone koordinuoja „Baltųjų pirštinių“ veiklą gimnazijoje.

Andrius, paklaustas, kodėl dalyvavo prezidento rinkimuose, ilgai negalvojęs paaiškina: „Turėjau tikslą pajavairinti gimnazijos veiklas. Kadangi esu optimistas, jau iš pat pradžių tikėjau, kad laimėsiu.“ Ir iš tikrųjų: Andrius gimnazistų balsuoti už jį neskatino, bet keli žmonės tai darė savanoriškai: paskelbė apie rinkimus „Instagram“ paskyroje, užsirašė reklaminį tekstą ant marškinėlių. Anot Andriaus, kai kurie vyresni gimnazistai skeptiškai žiūrėjo į jo pasiryžimą tapti GMS prezidentu. Andrius – komandinio darbo ir atviras naujoms idėjoms žmogus: „Manau, su komanda dirbti sekasi gerai. Labai daug pagalbos ir naujų idėjų sulaukiu iš mokytojų, mokinių ir buvusių gimnazijos mokinių.“

Į klausimą, ką jam reikšia būti prezidentu, užtikrintai atsako: „Prezidentavimas man teikia malonumo, padeda atrasti save įvairiose srityse, mokausi komandinio darbo. Labiausiai patinka bendrauti, kalbėtis, išklausti minčių ir idėjų, noriu kažką keisti, įnešti naujovių. Gimnazijoje jaučiuosi kaip namie ir kartais užsibūnu iki vėlyvo vakaro. Smagiausia, kai ateina mokinys su idėja, ją papasakoja ir pasiūlo įgyvendinti, kad būtų tikrai smagu ir šaunu. Visi šie dalykai mane daro laimingą, motyvuoja ir priverčia šypsotis.“

Paklaustas, ar kitamet dalyvaus GMS prezidento rinkimuose, svarsto: „Dar negaliu atsakyti. Jei viskas pasiseks ir nesulauksiu didelės kritikos, kad kažką ne taip padariau, tai galbūt dalyvausiu ir baigsiu pradėtus darbus. Nors ir dabar sulaukiu kritikos, bet ją apmąstau ir pagalvoju, ką daryti kitaip, bet kritika neturėtų manęs labai sužlugdyti.“

GMS koordinatore Živilė Jurkšienė į klausimą, koks yra naujasis prezidentas, atsako: „Dar yra tik darbo pradžia, bet galiu teigti, kad Andrius labai iniciatyvus, pasitikintis savimi. Jis yra ir komandos žmogus, ir pats labai greitai pasiūlo idėją ir stengiasi ją įgyvendinti ir apskritai nori viską padaryti kuo įdomiau.“

Noja Petkevičiūtė

Jaunujų kalbininkų konkurso „Nieko širdingesnio ir dvasingesnio už kalbą tauta neturi“, skirto kalbininkams J. Kazlauskui ir A. Lyberiuui atminti, Prienu „Žiburio“ gimnazistų esė ir kalbos tiriamųjų darbų ištraukos

Gimnazijos mokinius ruošė lietuvių kalbos ir literatūros mokytojos Rūta Pūrienė, Nijolė Šervenikaitė, Irena Mažeikienė, Snieguolė Vanžodienė, Živilė Jurkšienė ir Levutė Karčiauskienė.

Mokausi iš močiutės

Įžengusi į namus, užeinu pas senelius. Tik pravėrusi duris išgirstu: – Oi, Viktoriute, kokia vėlyva šiandien! Dzievuli mano, gal nieko nevalgysi? Dzegorius jau rodo po keturių! – aikčioja močiutė.

– Taip, dar tikrai nevalgiau, – per pertraukus nenorėjau, paskui konsultacijoje užtrukau, pareidama gamtos įvairenybes fotografavau... .

Močiutė tik mojuoja rankomis ir skubina mane:

– Sėskis. Iš paskutinių sviklų sriubą išviriau, bulbos dar šiltos. Va, šaukštas, va, videlcius.

Žiūriu į močiutę – keistai ji šiandien kalba. Klausiu, kas jai pasidarė, kokią staigmeną čia man parengė. Ir pradeda močiutė kalbėti, kad turėdama laiko apie jaunystę galvoja. Smagu prisiminti, kaip jai, mažai mergaitei, jokių kalbos vartojimo taisyklių nereikėjo laikytis, kalbėjo taip, kaip tėvai išmokė. Smagu buvo dzūkuoti. Ir paberia ji man visą kraitelę dzūkiškų žodžių – nuo Alytaus kilusi (Visi žino, kad dzūkai – geri žmonės, nuoširdūs, švelni jų kalba. O dainos kokios skambios!), jos mama ir jos močiutė taip pat alytiškės. Aš tik klausau močiutės kalbos, klausau – kąsnis burnoje sustoja.

Viktorija Černevičiūtė

Aš ir gimtoji kalba

Gimtoji kalba – tai ryšys, jungtis, per kurią teka energija. Žmogus be kalbos kaip paukštis be sparnų – negali pakilti ir skristi į pasaulį. Neįsivaizduoju šio pasaulio be kalbos. Tai būtų siaubinga. Kaip reikėtų išreikšti džiaugsmą, liūdesį? Kaip bendrauti su šeima, draugais? Juk nuo gimimo mane supa gimtoji kalba. Ji kaip instinktas, padedantis išgyventi. Dar nemokėdama vaikščioti pradėjau tarti žodžius, galbūt net nežinodama, ką jie reiškia. Lyg neseniai išsirietęs paukštelis, kuris mokosi skraidyti, tačiau jam pavyksta ne iš pirmo karto. Kiek paaugusi jau galėdavau pasakyti mamai, kad skauda, gražu, bjauru, noriu... Galbūt ir įmanoma be jos išgyventi, bet pasaulis tada būtų kitoks – šaltesnis, svetimesnis.

Gabija Sodaitytė

TV3 orų prognozės – meninis tekstas?

Skaitydamas Naglio Šulijos orų prognozes pastebėjome, kad tekstų kalba peržengia informacinės kalbos ribas. Tekstai įdomūs, spalvingi, jie skiriasi nuo įprastų prognozių, kai labai glaustai pateikiami sausi faktai. Kadangi analizavome žiemos orų prognozes, tai išskyrėme pagrindinius žiemos ženklus – meteorologų terminus – daiktavardžius: šaltukas, vėjas, sniegas, debesys, plikledis, orai, lietus, šlapdriba, lijudra, krituliai, temperatūra, laikas, žiema, rūkas, saulė, ciklonas, dangus, slėgio sritis. <...> Orų prognozės tekstus puošia personifikacijos, jų skaičius gerokai didesnis negu metaforų – šešiasdešimt šešios. Aprašant cikloną pavartota dešimt personifikacijų, pvz.: truktels šilumos bangą, transliuos šaltą orą, pumpuos šaltesnį orą, plės savo įtaką ir t. t. Žodis vėjas susijęs su septyniomis personifikacijomis, šaltukas – su keturiomis, debesys ir saulė – su šešiomis, sniegas – su keturiomis ir t. t. Orų prognozės tekstuose radome tik vieną litotę. <...> Mūsų rasta litotė – pora sauju sniego. Vadinasi, snigs labai mažai.

Gabija Juodsnukytė, Simona Žvirblytė

Kalba – bendras meilės ryšys

Suknista diena! Vos įžengęs pro namų duris trenkiu kuprinę prie sofas ir einu tiesiai į virtuvę. „Mama, kas pietums?“ – klausiu. Gaunu atsakymą, linkteliu, pasakau, kad tuoj ateisiu.

Padėdu gitarą į šalį, atsisėdu ant lovos. Pagalvoju, kaip gerai, kad esu čia supamas žmonių, kurie gali mane lengvai suprasti, be jokių trikdžių, ištartais ir nutylėtais žodžiais.

Mama jau liepia man nešti užpakalį žemyn, nes maistas atšals. Gerai, nulipu laiptais, atsisėdu prie pietų stalo ir pradėdu pasakot, kaip praėjo diena. Žinoma, kai ką galėčiau riebiau pasakyti, bet tiek to – tebūnie man. Bet mama supranta, garsiai nepritaria, o iš akių matau, kad manim pasitiki.

Padėkoju už pietus, grįžtu atgal į savo kambarį. Užsidarau ir pasiimu gitarą. Sudėdu akordus į vietas, braukiu stygas ir liejasi lietuviškų dainų žodžiai. Kitokie, nei skamba mano galvoje. Iš pradžių dainuoju rimtai, po kelių akimirklų palengvėja. Išgiršta tėtis ir prisijungia kelioms jo jaunystės dainoms. Žodžiai darosi jaukūs lyg vaikystės žaislai.

Nulėkęs į kambarį, uždarau duris ir pradėdu pugsarsiu keiktis. Visokius miltus ir velnius siunčiu po perkūnais ir visais kitais –ūnais. Paskui atsisėdu prie stalo, išsiimu rašiklį ir suglamžytą gimnazijos „Salve“ numerį ir pradėdu rašyti mokytojams „linkėjimus“ ir paišyti jiems ragus. Užėna brolis, pasižiūri, nusišypso ir išėina – jis supranta, ką aš parašiau, – visgi viena kalba kalbam.

Joris Mitkevičius

Kaip tinginys uždirbo dešimtuką

... ir vėl mokytoja pristojė: „Parašyk rašinį apie kalbą...“ <...> Aš mėgstu tinginiauti, o ne rašinius rašyti. Kiekvieną akimirklą svajoju, kada galėsiu patinginiauti. Gal pasidomėti, ką reiškia žodis tinginys? Paieškojęs sužinojau, kad tinginys tai yra žmogus, kuris tingi dirbti, keltis ar mokytis. Logiška. Tai primena mane kiekvieną rytą – ilgai ieškau bent mažiausios priežasties, kodėl galėčiau tinginį voljoti. O jei aš mėgstu kartais dykinėti? Ar tai nėra žodžio tingėti sinonimas? Žinoma! Vadinasi, ryte aš galiu būti dykinėtojas, prieš pietus lengvadarbis, po pietų pataikautojas, o vakare tinginių pantis. Dabar man aišku, kodėl artimieji mane taip įdomiai pravardžiuoja. Kartais močiutė, norėdama mane paskatinti daugiau judėti, vartoja frazeologizmus, tokius kaip „Tu, vaikeli, tikras tinginių maišas“. Kitą kartą paklausia: „Ar tik ne tinginį būsi pradėjęs auginti“? Kartais piktai pasako: „Ne tinginiui tryda sirgti“. Retsykiaias aš pats vartoju frazeologizmus, išmoktus iš močiutės, ir pritaikau savo klasės draugams: „Apsnūdai jau, tinginių pasamone!“ O savaitgaliais visa mano šeima aptingsta ir sekmadienis tampa švento tinginio diena.

Adas Radzevičius

Ar lietuvių kalba yra pati sudėtingiausia kalba?

Neseniai vykusi lietuvių kalbos paskaita, kurioje dalyvavo kinė Reichell, privertė mane susimąstyti. Ji pristatė savo gimtąją kalbą. Buvo įdomu: pasirodo, kinų kalba yra gimtoji maždaug penktadaliui pasaulio gyventojų (o mūsų po visą pasaulį išsimėtę tik keturi milijonai). Reichell išmokė keletą kinų žodžių, paaiškino, kaip formavosi kinų kalba ir raštas, kaip keitėsi viena iš pagrindinių kinų kalbų – mandarino kalba, papasakojo, kad, nors dažnai kalbama apie vieną kinų kalbą, iš tiesų jos variantų gausa primena romanų kalbų įvairovę, tačiau visos tarmės vartoja tą pačią bendrinę rašomąją kalbą.

Justas Kavaliauskas

Gyvenantys manyje

Rami diena. Atrodo, nieko ypatingo – pilka, debesuota. Ore tvyro nemaloni tyla, kuri mane vis labiau glumina. Sėdžiu ir dairausi galvodama, ką galėčiau nuveikti, bet kambaryje tokia tvarka, jog nesinori nieko imtis ir ją sugriauti. Pagaliau beklaidžiojančios akys užkliūva už vienos knygos, tiksliau, jos pavadinimo – „Cukriniai avinėliai“. Ilgokai žiūriu į knygos nugarėlę, paskui, nežinau kodėl, atverčiu ir imu skaityti.

Su pirmais sakiniiais į galvą pradeda lįsti įkyrios mintys, kurios skalambija mano ausyse reklamų nuotrupas, anglišku dainų frazes, bet greitai jos ištirpsta tarp knygos eilučių. Ir, keista, negrižta. Staiga juodos nuobodžios raidės virsta judančiais vaizdais ir įgauna svaiginantį vasaros kvapą. Knygoje mini mielijavi debesys ir žydinti žemė nejučia mane užliūliuoja, bet tuoj atlekia Simukas ir jo Pirmininke praminta karvutė ragindami mane skaityti toliau. Retkarčiais vis dar stabteliu užsikabinusi lyg už kabliuko man keisto, menkai pažįstamo žodžio „jeroplanas“ ar „tvankos“, juoką kelia „šutinėlis su pienu“, stebėtis verčia „minčių nityt“.

Skaityta ir vis dar negaliu patikėti, nes man atrodo, jog žodžiai lyg gyvi – vieni išnyksta tarp gausybės kitų, antri išsiskiria ir atsiplėšę nuo knygos strykteli ant mano peties, pakutena ranką arba įkanda, kartais sujaudina, o treči nušokę nuo puslapio įlenda po oda ir apsigyvena kartu su manimi atsinešdami ne tik savo formą, bet ir reikšmę, skambesį, netgi charakterį. Žodžiai nuolat kaupiasi manyje ir su kiekvienu puslapiu jų daugėja. Vieni laikui bėgant nugrimzta, pasislepia už kitų, juos užgožia nauji, kiti gerai išsiskiriantys nuolat primena apie save pasirodę mano kalboje. Tačiau visi jie kartu su manimi keliauja per mano mintis, vaizdus – per gyvenimą.

Karolina Maskvytytė

Juoda skara apsigobus prie pustuščio prūsų kalbos kapo...

Tik užgimęs žmogus panrya į begalinę kalbos okeaną. Jį apsupa garų pasaulis, į kurį mes įsiklausome, vėliau bandome pamėgdžioti, ir taip – patys to nesuvokdami – imame šnekėti gimtąja – savo tėvų ir savo tautos – kalba.

„Ką tu ty veiki“ – dažnai paklausia močiutė, kuomet būnu pas ją. Kai buvau mažas, žaisdavome su ja kamuoliu, kurį ji vadino ir dabar tebevadina „sviediniu“. „Musėt sniegti lauke“, – gali išgirsti sakantį senelį. „Misliju, kad tą meitėlį jau reiks pjaut“, – sako senelis, kai planuoja skersti kiaulę... Ir dar tokie žodžiai kaip „griekas“ – nuodėmė, „armydelis“ – triukšmas, „javerukas“ – šventė, renginys... ir dar daug kitų.

Gustas Mickevičius

Kodėl man svarbi gimtoji kalba?

... svarbiausia – kalba yra valstybės pamatas. Pamatas, nes išnykus kalbai, sunyksta ir pati valstybė, nelieka to, kas ją išskiria iš kitų. Tai įrodo išnykusios kalbos, tokios kaip baltų kalbų grupei priklausiusios, bet mirusios kalbos: prūsų, jotvingių, kuršių, sėlių, žemgalių kalbos. Deja, bet tai yra aktualu ir dabar, nes maždaug dviem tūkstančiams keturiems šimtams kalbų gresia išnykimas. <...> Deja, bet ir lietuvių kalbai kyla grėsmė išnykti: jeigu lietuvių kalba ims kalbėti vis mažiau žmonių, o vaikai nesistengs lietuvių kalbos išmokyti, tai yra taisyklingai lietuviškai kalbėti ir rašyti, ją išstiks prūsų kalbos likimas.

Mantas Mikalkevičius

Amžinai gyva

Tikiu, kad mūsų kalba, tiesiogiai susijusi su laisve ir pilietiškumu, kaip gyvavo nuo amžių, taip gyvuos. <...> Kol kalba gyva, ji negali būti sterili. Ap-saugota nuo visokiausių paklydimų, ydų, svetimų bacilų ji būtų lepi ir pažeidžiama. O mūsų kalba užgrūdinta draudimų, persekiojimų, kovų – ji atspari, stipri, nes jau seniai gyvena šiame pasaulyje. Ji konservatyvi. Jei šimtus metų nepamiršo savo senųjų linksmųjų, prielinksmųjų, jei jų nenumarino kompiuteriai ir mobilieji telefonai, tai kas ją gali nužudyti? Nebent visi iki vieno lietuvių išsibarstyti po visą pasaulį ir imtų su savo vaikais kalbėti kitomis kalbomis. Tai gal tada... Bet ar taip galėtų atsitikti?

Nojus Kochanasuskas

Žodžiai – akmenėliai, kuriais statome savo namą – kalbą...

Anot amerikiečių eseisto, filosofo ir poeto R. V. Emersono, „kalba – tai miestas, į kurio statybas kiekvienas žmogus, gyvendamas Žemėje, atneša savo akmenį.“ Tačiau ar visada tie žmonių nešami akmenys padedami tinkamoje vietoje, ar visada jie būna tinkamos formos ir nepalieka namo sienoje plyšiu, pro kuriuos įsmukęs vėjas gali vienu atsikvėpimu sugriauti visą daugelį metų statytą kalbos namą, o vėliau ir visą miestą, taip akylai saugotą ir brangintą?

Tas prakeiktas lietuviškas nuolankumas. Tokie jau mes lietuviai. Ir taip lengva mus valdyti ir mumis manipuluoti,“ – rašė Just. Marcinkevičius. Galbūt nuolankumas lemia daugelį mūsų kalbai kylančių grėsmių: bandoma susitapatinti su Vakarų kultūra, pataikauti kitataučiams: norima, kad gatvių pavadinimus, vardus, pavardes būtų leidžiama rašyti lenkiškai, norima įtikti užsienio investuotojams, todėl kuriami kompanijų pavadinimai anglų kalba („Urban group“, „ADR City“, „Airmasters“, „InsightSolutions“, „Suncitybull“...). Manoma, kad tarptautiniai įmonių pavadinimai patrauklesni užsienio klientams, madingesni, lengviau suprantami, nors, man atrodo, kad perskaičiusi „Urban group“ nesuprasčiau pavadinimo ir man nekiltų mintis, kad tai kirpykla... Saiko praradimas vartojant naujuosius anglicizmus, įsivaizduojant, kad jie daug madingesni ar demonstruoja geresnį išsilavinimą, greitai gali tapti beskonybe, kiču. Nežinau, ar liūdėti, ar gaudžiai juoktis, kai netgi lietuvių klasikės Žemaitės name Vilniaus senamiestyje neišsaugota lietuvių kalba – čia įsikūręs „Theoldgreenhouse“ restoranas. Tačiau gal angliški žodžiai tikrai pritraukia užsieniečių dėmesį ir padeda Lietuvai įsitraukti į tarptautinę bendruomenę? Kažin, ar dvikalbiai gatvių pavadinimai gali lemti miesto populiarumą...

Ugnė Orinaitė

Prienų rajono savivaldybės vietovardžių šaknų leksinė analizė

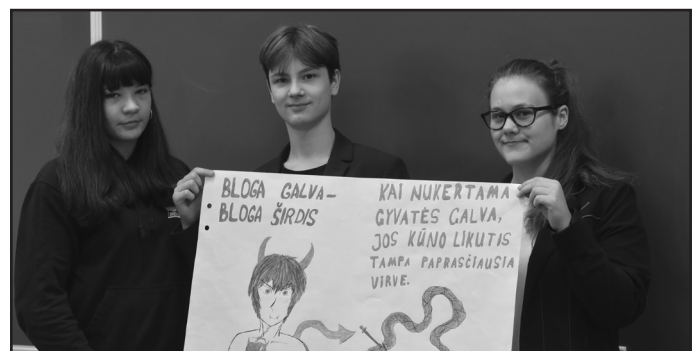
Darbe remiamasi 2001-ųjų metų Lietuvos gyventojų surašymo Prienų rajono savivaldybėje duomenimis. Pagal šiuos duomenis, Prienų rajone yra 404 vietovardžiai, iš kurių šiame darbe atrinkti 234 vietovardžių pavadinimai, kurių galima atpažinti šaknies reikšmę. Neatsižvelgiama į tai, kad, gyventojų surašymo duomenimis, toje gyvenvietėje nėra nė vieno gyventojų.

Natūralu, kad vietovardžių reikšmė sietina ir su įvairiais sutartiniais matavimais vienetais, kurių reikšmė ir dydį dabar sunku ir atsekti.

Sprindiškės, Užuguostis (kuokštas, guotas), Vispa (senovinis saiko matas), Pakrovai, Masiiai, Pakrovai, Sokonys (kūgis), Unkonys, Stuomenai (dydis), Trečionys, Aštuonėliai, Pikelionys (atstumas, tolumas, skirtas nueiti – matuojamas dažnai laiko vienetais), Margai (žemės matas), Margai, Marginiai, Margininkai.

Galima daryti išvadą, kad daugelio vietovardžių šaknų reikšmės tiesiogiai susijusios su žmogaus ūkine veikla, paties žmogaus išorinėmis ar vidinėmis savybėmis. Tokie vietovardžiai liudija žmonių sėslų gyvenimo būdą, kai kurių vietovardžių pravardinę kilmę. Jie yra neišsenkantis šaltinis žmonių pasaulėvokai ir gyvenimo vertybėms analizuoti.

Jaunius Dagilis

Parodos „Leiskite man būti savimi“ koordinatorius – gimnazistas Kristijonas

Nuo sausio iki vasario Prienų „Žiburio“ gimnazijoje veikė paroda „Leiskite man būti savimi“. Pamokas – parodos pristatymus – vedė vedė dvylika mūsų gimnazistų: F. Balčiukynaitė, M. Išganaitis, P. Šaltytė, M. Janušauskaitė, M. Vaitkevičiūtė, A. Černiauskaitė, K. Kimbirauskaitė, A. Grumadas, E. Biesevičiūtė, M. Vaitkūnaitė, K. Raibužis, J. Dagilis, K. Alaburdaitė ir soc. pedagogė Daiva Vintė. Šiandien kalbinu Kristijoną Raibužį, kuris inicijavo šią parodą ir vedė dvylika pamokų.

Kaip sugalvojai vesti pamoką „Leiskite man būti savimi“?

Pernai metais, sausio mėnesį, dalyvavau Anos Frank mokymuose ir turėjau galimybę keliauti į Berlyną – ten detalčiau susipažinau su Anos Frank jaunimo tinklo organizacija ir pamačiau parodą. Grįžęs iš Berlyno panorau šią parodą surengti ir Prienuose, kad žmonės galėtų pamatyti ir pasidžiaugti parodos individualumu. Todėl pakviečiau parodos kuratorę ir ji sutiko atvykti bei surengti parodą mūsų gimnazijoje.

Koks buvo smagiausias momentas?

Kai vedžiau pamoką mokyklų vadovams, buvo labai smagu ir gera, nes jie įsitraukė į parodą ir noriai diskutavo, buvo aktyvūs bei supratingi.

Su kokiais iššūkiais susidūrei vesdamas pamoką?

Turėjau sudominti į parodą atėjusius mokinius, sutelkti jų dėmesį, todėl naudočiau įvairius komandinius žaidimus, susijusius su parodos tema.

Kokių patirčių ši paroda suteikė Tau?

Iš tiesų davė daug naudos, sužinojau įvairių istorinių faktų apie Antrąjį pasaulinį karą, patobulinau komunikacijos ir bendradarbiavimo įgūdžius.

Ar rekomenduotum kitiems išbandyti panašias veiklas? Ką patartum naujokams?

Be abejo, rekomenduočiau eiti ir dalyvauti visur, kur įmanoma, – tai, kaip ir bet kokia savanorystė, ugdo asmenybę. Patarčiau nebijoti ir pasitikėti savimi. Palinkėčiau viskam gyvenime sakyti TAIP ir nebijoti rizikuoti.

Dija Revinskaitė

Mokslas – raktas į šviesą ateitį

„Mokymasis – tai vienintelis veiksmas, kurio protas niekad nebaigia, niekad nebijo ir dėl kurio niekad nesigaili“ – pasakęs Leonardas da Vinči. Mokykloje atsiranda suvokimas, kad tik mokymasis ir kuo daugiau sužinodamas bei kaupdamas išmintį žmogus gyvenime gali pasiekti labai daug. Ne visi gali būti vunderkindai, mokytis tik aukščiausiais pažymiais, tačiau visi gali išsiugdyti pozityvų požiūrį į mokslą ir siekti aukščiausio rezultato pagal savo galimybes. Ir mūsų gimnazijoje yra mokinių, kurie yra ne tik labai motyvuoti, bet ir gauna aukščiausius ir geriausius įvertinimus. Kalbiname tokius gimnazijos trečiuokus.

Kas Tave skatina mokytis?

Airida. Skatina žinojimas, kad ateityje studijuojant ar dirbant man prireiks žinių, įgytų mokykloje. Aišku, besimokydama pradinėse klasėse net nesuimaščiau, kokią įtaką mano ateities planams turi mokymasis, tada didžiausia paskata mokytis buvo artimųjų pagyrimas. Nepameluosiu sakydama, jog mano pradinių klasių mokytoja A. Levinskienė padėjo pamatus tolimesniam mano mokymuisi bei norui siekti savo tikslų.

Povilas. Manau, neturiu konkretaus tikslo mokytis. Tačiau, jei mokomasis dalykas yra įdomus, stengiuosi jį suprasti ir išmokyti kuo daugiau.

Paulina. Visuomet primenu sau, kad darbas nenueis perniek ir išmoktos žinios liks galvoje, o praleistas mokymosi laikas, be abejonų, atsipirks ateity. Kaskart užėjus baisiam nenorui mokytis prisimenu ambicijas ir vėl kimbu į darbus. Labai vertinu žinias ir iš tiesų neįsivaizduoju savęs be kasdieninio asmeninio tobulėjimo. Žavi idėja, kad mokslas atveria akis į pasaulį – nerealu eiti gatve ir suvokti daugiau nei plika akim matomas paviršutiniškas vaizdas.

Ugnė. Mane skatina vidinis troškimas kuo daugiau sužinoti, noras pažinti mus supančią aplinką.

Atėnė. Mokytis skatina supratimas, jog žinių man reikia norint pasiekti savo tikslą, bei noras pažinti, suvokti mus supantį pasaulį.

Kokius mokymosi būdus naudoji, kad geriau prisimintum?

Airida. Nemanau, kad mano mokymasis yra kažkuo ypatingas. Jei man įdomu tai, ką mokausi (pvz., biologija), aš kelis kartus perskaičiusi (dar geriau, jei iš kelių šaltinių), pakartojusi ir kontekste atpažinusi tai, ką turiu išmokyti, jau atsimenu ir galiu mokytis toliau. Jei man dalykas, kurį mokausi, nėra įdomus, aš turiu daugiau skaityti ir kartoti.

Povilas. Mano atmintis yra vizuali. Mokydamasis stengiuosi kuo daugiau žiūrėti ir įsidėmėti, kol galų gale galiu išvaizduoti tą vietą, kurios man reikia, o kartais mintyse ir aiškiai matyti atsakymą.

Paulina. Pati norėčiau sužinoti būdų, kaip išmokyti informaciją greitai ir efektyviai. Mano mokymosi metodai primityvūs: nepasilieku visko paskutinei dienai (dažniausia pradėdu mokytis trys dienos prieš atsiskaitymą), stengiuosi ne akiai išskaiti informaciją (nors kartais tai neišvengiama), o logiškai suprasti, ir, aišku, negailiu laiko. Kad viską speciau, kiekvieną laisvesnę minutę pasikartuju. Pavyzdžiui, anglų monologus atsiunčiu į telefoną ir mokausi eidama į mokyklą. Taip pat yra labai svarbu nusistatyti savo atminties tipą.

Ugnė. Mokydamasi nenaudoju kažkokių specifinių būdų, stengiuosi tai, ką mokėmės per pamoką, pakartoti namuose, taip pat atlikti skirtas užduotis.

Atėnė. Mokausi tikriausiai įprastu būdu. Stengiuosi klausytis mokytojų aiškinimų per pamokas, pasižymėti svarbius dalykus, juos pasiryškinti, išskirti skirtingomis spalvomis. Kartojantis namuose spalvos padeda atkreipti dėmesį ir padeda geriau prisiminti.

Kaip manai: geras mokymasis ir pažymiai turi įtakos žmogaus gyvenimui po mokyklos, ar yra svarbiau jo asmenines savybes?

Airida. Geras mokymasis turi įtakos žmogaus gyvenimui, jei jis mokosi sau, o ne kitiems. Mokymasis suteikia galimybę pasirinkti iš įvairių studijų bei geriau apmokamų darbų. Tačiau asmeninės savybės taip pat svarbios. Reikia rasti aukso viduriuką, nes iš vieno ingrediento patiekalo nepagaminsi.

Povilas. Mano nuomone, pažymiai žmogaus vertės nenusako. Svarbiausia yra žmogaus noras. Jeigu jis atranda dalyką, kuris patinka, visada bus lengva mokytis, tobulėti domėtis ir kartu jaustis laimingam.

Ugnė. Stojant bus svarbūs egzaminų rezultatai ir metiniai vidurkiai. Po mokyklos niekas neklausinės apie pažymius, svarbios bus įgytos žinios (o pažymys, manau, atitinka žinias, nes už jas mes ir esame vertinami), žinoma, labai svarbios žmogaus asmeninės savybės, vertybės.

Pažymiai ne visada nusako, koks žmogus yra ar kiek jis pasieks, tačiau noras gilintis bei domėtis visada atvers plačias duris į pasaulį. Linkiu visiems atrasti save, norėti žinoti ir žengti į priekį.

Gerda Minajevaitė

Prienų „Žiburio“ gimnazijos laikraštis
Adresas: J.Basanavičiaus g. 1, 4340 Prienai.
Tel.: (8~319) 52430.
El. paštas: salveziburys@gmail.com
www: http://ziburys.prienai.lm.lt
 Nr. 2 (134) 2019 m. kovas

Laikraštį parengė Eglė Zujūtė, Miglė Buzaitė, Emilija Damukaitytė, Gerda Minajevaitė, Kristijonas Raibužis, Deimantė Stanevičiūtė, Noja Petkevičiūtė, Lukas Barauskas, Dija Revinskaitė.

Maketavo Ugnė Šalčiūtė, Miglė Damynaitė, Nojus Kochanavskas.

Konsultavo Levutė Karčiauskienė.